

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyitlerek és hirdetések.

Telefon szám 34.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . K 10—
Fél évre . . . . . 5—
Negyed évre 2-50
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyitlér pótlására 50 fillér.

MURBKÖZ

Feloldó szerkesztő:
ZRÍNYI KÁROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapfajtájónos:
STRAUSZ SÁNDOR.

Anglia utolsó mentsvára.

Szaloniki görög kikötőváros most a háború és Europa történelmének központjában áll. Különös sorsfordulás következtében oly nagy jelentőség jutott a Keletnek, aminőt a háború kezdetén senkinek sejtett. Legelőbb Oroszországban, később nyugaton, majd meg Gallipolin várták a döntést.

A háborúnak Szalonikibe történt áthelyezése persze nem az antánt hadvezéreinek elhatározásától függött. Ők az események egészen más alakulásáról álmodtak.

Ha Venizelos igazat mondott, egy nagy dolog készülődtek. Óriási hadseregeket akartak előteremteni, hogy Szerbiának segítségére siessenek. Az antánt diplomatai szédítő számokról regéltek, letagadták a napot az égről és erősen biztak abban, hogy Görögországot épp úgy hálójukba fogják keríteni, mint annak idején Szerbiát és Belgiumot. Időközben azonban más határozatok érlelődtek meg. Bulgária feleszmél és Macedónia meghódításaért szállt hadba. Az antánt segítő csapatai elmaradtak, Szerbia összeomlott és a megvert franciák és angolok sietve menekültek Szalonikiba.

Görög földön kísérlik meg utójára szerencséjüket. Görögországgal egy bálnak, mint meghódított tartománnyal. Az antantsapatok tömegeiben egészen eltűnnek a görögök, kiknek nyugodtan kell tünniök az idegenek garázdálkodásait. Hasonló kiméletlenségre nincsen példa.

De téved az antánt, ha azt hiszi, hogy

a Szaloniki expedíció az ő javára billentheti a háború mérlegét. A Szaloniki jelszót Anglia adta ki. Kitchener ennek az ötletnek a szerzője, s ő az, aki — nem törődve szövetségeseivel — egyre arról töpreng, hogy Anglia elvesztheti Egyiptomot. Szalonikiban tehát kizárólag Anglia érdekeinek megvédése forog kockán. Hogy Franciaország emellett elvérzik, az egészen megfelel Anglia szándékának és kedvére való az is, hogy Oroszország elvesztette minden reményét feketetengeri aspirációinak megvalósítására.

Az angolok ügye most került döntésre, s ők nagyon is fel tudják fogni annak a jelentőségét, hogy Törökország most újabb hadseregeket állít ki a porondra. A Kelet ébred és Törökország megértette misszióját. A törökök régi szellemi és fizikai igazságtalanságokat akarnak kiigazítani, különösen azt, hogy Egyiptomot angol zsarnokság alatt tartják.

Egyiptom az emberiség bölcsője. Itt nyugszik rejtélyes szimbólumokban minden emberi kultúra gyökere. Szaloniki az angolok utolsó vára. A beare és körülötte kifejtett akció körülményessége csak arra való, hogy elrejtse, leplezze azt a rettenetes aggodalmat, mely az angol agyakat marcangolja, s mely már arra viltte az angolokat, hogy a háború előtt lehetetlennek tartott védkötelezettségi eszmét megvalósítsák.

Ami az önkényesen megszállt Görögországot illeti: az hallgatás. Viselje türelmesen fájdalmát! Hiszen Anglia életeért küzd, amelyet könnyelműen kockára tett.

Jól van hát! Sujtsa Angliát a kardunk,

döfjük a szívébe, mert Anglia kuforrása minden bajnak és okozója ennek a példátlanul véres viaskodásnak.

Hol a boldogság?

Mióta a világ áll, mindig ezt kereste az emberiség.

Mióta a gondolat öntudatosá vált, mindig ez volt egyik tárgya.

Mióta a szív első dobant, mindig arra vágyott, hogy boldoggá lehessen.

Nagynevű bölcsök még nagyobb buzgalommal igyekeztek e kérdésre felelni, s míg közülök némelyik a föld sarába sülyedt, levetkezte emberi formáját és állattá aljasult, hogy boldog lehessen, addig másik még e földi sárfészket, testét is elvetette magától, mert abban látta boldogsága gálját.

Tévelygett ez is, amaz is.

A világ fölismerete, hogy nem iz igaz uton keresték a nagy titkot, ami után milliók szíve sóvároga repes és nem követte őket a téves nyomon.

Voltak, akik a hit szárnyain Istenhez fölrepülve magasztos érzés isteni ihletésében szentül hitték, hogy boldogság e földön nincs, csupán az égben, hol Istennek kegyelme saját boldogságát megosztja azzal, ki vágyva keresi. E föld csak próbahely, melyen, miként viléző dalák a porondon, a hősiessen küzdök jutalmáért kell, hogy sikra szálljunk. S mert e harc kell, hogy a bűn fészke, a test ellen kivívassék, megtagdák mindazt, ami testi, az anyag közt egyedül a szellemnek törekedtek élni. Pedig hát a halnak kopolyt, a madárnak üres

Sielec . . . *

Írta: Kelemen Ferenc.

Nádfedeles, apró kis házikók, melyeket évtizedek alatt költői rendtelenségben sárból, gallyakból tákoltak össze hosszú hajú ruthén benszülöttek, — egy magas, fából épült templom kerek, alacsony tornyával, mely itt úgy válik ki a rongyos emberbarlangok sáros tömegéből, mint valami büszke tölgy, rothadó eszterjék közül — kőből épült rendes iskolaház, az egyetlen járható utca mellett, melynek nagy széles ablakai úgy néznek le a nyomorult ruthén kunyhók alig felismerhető nyílásaira, mint a felvilágosodás fényes szelleme a még alig derengő emberi értelemre — termékeny gyümölcsfák fonott kerítések között — emberekkel együtt élő szép okos állatok s az állatok közül alig kiváló, csunya, buta galíciai ruthének — ez Sielec!

Valamikor régen, talán száz vagy még több évvel ezelőtt ismeretlen tájakról vetődhetett ide az a művészelelű ő ember — ruthén, ki ezen a lankás, szép domboldalon, melyen ma Sielec galíciai falu terül el — felépítette első sáros kunyhóját. Azóta sok-sok új kunyhó épült ide, de az élet ugyanaz volt, mint az első bevándorló idején. Emberek születtek, meghaltak, régiek helyett újak jöttek, de az élet, a mindennapi élet, az mindig változatlan maradt. Kultúra, civilizáció nem háborgatták a népet. Évtizedek hosszú során át za-

vartalanul élhették itt az emberek a maguk megszokott, csendes állati életét.

Egy szép napon azután, mintha megmozdult volna a föld. A jámbor, vakkbúgó ruthének százával ömlöttek a cifra templomba s mise után suttogva, halkán diskurálgattak a templom udvarában. Kitért a háború. . . . . Az események rohamosan követték egymást, s egy ködös, szürke augusztusi hajnalon büszke katonák masiroztak a sáros falúba. Pár hét múlva újabb katonaság érkezett, de ezek már onnan túlról jöttek a Zbrucs folyón keresztül Muszkák voltak. A falú békés lakói álmélkodva nézegették a cifra katonákat s félve, remegve rejtgették dolgaikat előlük. A napok teltek s a harci zaj, mely az első napokban megremegtette a sieleci agyagvityillókat, mindig odébb állt. A sieleci ruthének nemsokára ismét a legteljesebb békének örülhettek. Estánként, szép szerelmes nyári estéken kiültek a ruthén lányok a pázsitra s szöke muszka legények suttogtak a fülükbe szerelmes hangokat. Az öregek csendben végeztek békeidőbeli dolgukat, a fiatalok pedig elmulattak a melankolikus muszka katonákkal. Időközönként nagy orosz csapatok vonultak át a falun, az emberek megbámulták őket, a kis hamis leánykák csókot integettek feljűk s aztán megint szentek el a béke és nyugalom Sielece! Hónapok teltek el így; az illatos gyümölcsfák a fonott kerítések között már rég elvirágoztak; leveleiket a fák régen elhullatták; a ruthének a krumplit is betakarították s a napok is rohamosan megrövi-

dültek. Sieleceben elmúlt az ősz, a bányadt napfény utolsó sugára is rég letűnt már s beköszöntött a galíciai havas, hideg tél!

A ruthének beleszakták gunyhóik észak felé eső ablaknyílásait, szalmafonatokkal körülvtették a hideg ellen érzékeny faházikókat, behozták szobáikba a kicsi borjút, meg az apró malacokat s aztán így elkészülve berendezkedtek: a nyugodalmas, csendes telelésre. A háború hullámai messze csapkodtak már s valahol a határvédő Kárpátok taréján harcolt egymással a két ellenség. A jó öreg sieleci parasztok már régen hálát adtak a görög katolikus Istennek, mely őket oly szépen megoltalmazta a háború borzalmaitól.

Már hetek óta zuzmarás, fagyos hideg tél volt, amikor a jámboran telelő sieleciakat hirtelen otthagyták a muszka testvérek. Februárban aztán megint jöttek a nagy csapatok, hosszú-hosszú muszka kolonnék, csakhogy most már nem befelé, hanem kifelé tartottak, oda, ahonnan azon a négy augusztusi napon beözönlöttek: a Zbrucs folyó felé. Napokon át hőmpölygött visszafelé az orosz áradat s az együgyűen bámészkodó ruthén testvérek már már azt hitték, hogy vége van teljesen a háborúnak, amikor egy fagyos, februári reggelen Stanislaw felől nehéz ágyuk dűbörgése hallatszott s a távolban előre rohanó huszárjárdóknak lovainak ritmikus dobzanását vitte előre a szél. Sieleceben gyanakodva, félve, megrémülve kérdően néztek egymásra az emberek s aztán belebujtak rongyos házikóikba és néma megadással várták az eljövendőket. Lelkükön a bizonytalan.

*A vasasdi 10. sz. gy. ezred híres 1915. febr. hó 28-i utcai harcának színhelye.

száru tollat, az embernek testet adott az Ur, hogy az a vízben, ez a levegőben s im ez az anyag közt rendelkezése szeriint éljen és élni tudjon. Mit Isten adott, teljesen elvetni, mint fölöslegest, nem szabad, hisz Istennél bölcsőbbek nem vagyunk.

S mert ezt tették, e földön csupa gyötrelmet és bánatot és szemernyi boldogság sem jutott osztályrészükül.

S a nagy tömeg ismét elfordult és másban kereste a boldogulást.

Átcsapva az ellenkezőbe, voltak, akik csupán a testnek éltek.

Élvezünk — mondták — az élvezet a boldogság! Rajta hát, megtenni mindent, ami élvezet, amit érzéseink csak kívánni tudnak, amit gyarló testünk felizgatott vágya vadul megragadva megnyerni óhajt! Le minden fékkel, szabad folyást a test indulatainak, hogy boldogoknak mondassuk önmagunkat!

S a test megkapta mindazt, amit kívánt. De ime a nagy vágyban önmagát emésztette és csakhamar vázzá vált, inséggessé törpült és mig lombolt az élvezet tengerében és kéjelgett annak fölkapart hullámain, addig a lélek, ez a nemesebb rész, ami az embert emberré avatja és amit most akarva oly durván békóba vertünk és megszégyenítettünk: felszólal és undorral tölt el önmagunk iránt.

S az elfáradt, elnyugozott test, a váló lélek megszégyenítő szava és a szív busító, kínos érzete mind azt mondják: ember, te tévelyegsz, nem ez az út, melyen haladva boldogságot egykor elérheted.

Hol hát a boldogság? Melyik út vezet hozzá? Avagy nincs egyetlen mód, hogy boldogak lehessünk és minden törekvés, ami arra irányul, tételleg és badar és célra nem vezet? Mi hát az élet célja, ha nem a boldogság?

Mióta a világ áll, mindig azt kereste az emberiség. De legtöbben olyan utakon keresték, melyek oda nem vezetnek. A boldogság nem kívülről, hanem bennünk lakik — lelkünk támasza és dísz, szívünk

ság szorongató érzése ütött tanyát s az egész falán elterült a lelki depresszió az a nyommasztó, fulladt levegője, mely nagy zivatarként előt szokott jelentkezni.

A vihar csakhamar kitört s egy hideg, téli vasárnap reggelén erre az unalmas vásárokat s a rászabadultak a háború gonosz furiái.

A végzet a jámboran éldegélő ruthénekre is ráborította a maga gyászos lepedőjét...

Sielecre, e csendes, buta kis falura leszállt az itélet napja s a kegyetlen Halál ezer ökölcsapkodása vérbe borította ott a templomot, az iskolát, a családi szentélyt, a bölcsőt egyformán.

Emberen, állaton, őregen, csecsemőn végignyargalt a véres enyészet s füstölgő házikók üszkös romjain, vérző állatok, elhaló emberek fagyos lehelletén át rezgett a háború pusztító szellemének vézes suhanása. — Borzalmasan sötét képek nehézséggel árnyalódott fel lelkemben, egész valótalmat megremegtetni ennek a rettenetes vasárnapnak véres emléke s mégis oly kedves nekem e nap, mert a tünnek, a pokolnak, a megsemmisülésnek és püsztilásnak ez őrdögi lángjai közül csak fel magásra ezredem dicsőségének lényes lobogója, mely azóta országzszerre meghozta az elismerés és dicsőtés babékoszorúját azoknak, kik ott e véres nap dühös kizűtésében a halhatatlan katona dicsőségért verekedtek.

1915. szept. 21.

öröme, életünk költészet: az önzellen, a tisztá szeretet.

Szeress és boldog vagy!

K Ü L Ö N F É L É K .

Ha magyar vagy...

*Ha magyar vagy, légy tényleg az.
És ne gyáva áruló gas,
Ki nem mor az ellenséggel
Szembeszállni akkor, ha kell.*

*Ha magyar vagy, légy tényleg az
És ne saájhős áruló gas,
Ki békében nagy haszn,
Frontra, kéri, ne küldjék ki.*

*Ha magyar vagy, légy tényleg az.
Elvedet soh'ise változtasd,
Mit mondasz, tedd, és ne hátrálj.
Még ha vele jő a halál.*

*Ha magyar vagy, légy tényleg az.
Becsületet s mindig igaz,
Legyen Isten és a Haza
Földi életed jelszava!*

III. Szivoncsik Antal.

— **Kérelem.** Lapunk folyó hó 1-ével a XXXIII-ik évfolyam I-ső negyedébe lépett; ez alkalommal tisztelettel kérjük előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, megújítani, a kik pedig előfizetési díjjal hátralékban vannak, azt mielőbb beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szélküldésében fennakadás történjék. Tisztelettel a kiadóhivatal.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . K 10.—
Fél évre . . . . . „ 5.—
Negyed évre . . . . . „ 2-50

Egyes szám ára 20 fillér.

— **Királyi kitüntetés.** Ő császári és apostoli királyi felsége Bódy Gyula murakirályi állomásfőnököt a háború alatt teljesített nehéz és lelkiismeretes, pontos szolgálataiért az arany érdemkeresztrel a vitézségi érem szalagján tüntette ki. — Ugyancsak nevezett állomásfőnököt a déli vasút főellenőrré is előléptette.

— **Kinevezés.** Őfelsége a király a m. kir. honvédség tartalékában Zrínyi Aladár zászlóst hadnaggyá nevezte ki január 1-i ranggal. Ugyanezok lettek hadnagyk Gyutai István és Rojko Antal zászlósok a csáktornyai tanítóképző intézet volt növendékei is. Kayser Andor honvéd hadnagyt pedig főhadnaggyá léptette elő 1915. november 1-i ranggal.

— **Eljegyzés.** Burgolits István csáktornyai áll. polg. isk. tanár jegyet váltott jan. 6-án Schmidt Olgával, Schmidt Ede csáktornyai zenetanító és karmester leányával.

— **Nyilvános köszönet.** A »Hazai Fatermelő Rézsvényintársaság« fűrészkészletisége Csáktornyan a kórházalap javára 500 K-t adományozott, melyért a közönség előljárárság nyilvános köszönetét fejezi ki.

— **A beteg katonák köszönete.** A beteg katonák, kiket Csáktornya közönsége a karácsony alkalmából karácsonyi ajándékokban részesített, meleghangú köszönő iratot intéztek lapunk szerkesztőségéhez azzal a céllal, hogy köszönetüknek lapunkban kifejezést is adjunk. A köszönet eredeti szövegében nem hozhatjuk, mert német nyelvű az írás, de megemlékezünk a hátról, melyet Csáktornya jószívű közönsége iránt valamennyien éreznek. Hálájuk fejében boldog

ujjévet is kívánnak a nemesszívű adakozóknak.

— **Államsegély.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértőleg a csáktornyai alsófokú iparostanonciskola segélyezésére az 1915—16. tanévre az országos és vármegyei tanonciskolai alap terhére 700 K államsegélyt engedélyezett.

— **A katonák karácsonyáért.** Zalavármegye iskolái, Szirmai Miksa kir. tanfelügyelő buzgó támogatásával, szintén gyűjtöttek a katonák karácsonyi ajándékára. A gyűjtés nem remélt eredménnyel járt, amelyben összesen 4822-57 koronával járultak iskoláink ahhoz az összeghez, melyből a lövészárkokban küzdő hős fiaink a szent ünnepeken ajándékokban részesültek.

— **Változás az ügyészség vezetésében.** Fischer Imre kir. főügyész helyettes, a nagykanizsai kir. ügyészség vezetője benyújtotta nyugdíjaztatási kérvényét. A pécsi kir. főügyész a nagykanizsai ügyészség vezetésével ideiglenes Kiss László kir. ügyészt bízta meg.

— **A hol legboldogabb volt a karácsony.**

Petrics Antal drávasíklósi 20-as honvédszakszervező még a múlt év őszén az ellenség előtt eltűnt s azóta soha nem kaptak hozzátartozói életjelt róla. Karácsony előestéjén, mikor az öreg Petrics a megváltó születésének emlékére szalmát hozott a szobába, egy nagy darab ember köszöntött: ez az eltűnt fiuk volt, aki mint kicserélt rokkant jött meg Oroszországból, Svéd és Németországon át. Az öröm elképzelhető s ezt még az a szomorú valóság sem csökkentette, hogy a katona jobb karja lövéstől s a keilő gyógyítás hiányából megbénult.

— **Állandó mozi.** A Rákóczi-utcai állandó mozgó színházban ma két előadás lesz a következő műsorral: Hadi híradó; A herceg szerelője (egy női karrier története 3 felvonásban); A libapásztor (humoros jelenet); Csetepaté (vígjáték 2 felv.). — A vezetőség elhatározásából ezentúl vasárnapon kívül állandóan szerdán is előadás lesz a moziban. A legközelebbi szerdán, vagyis e hó 12-én Herczeg Ferenc »Az aranyhajú szfinks« című 5 felvonásos mozi drámája kerül színpadra, melynek főszereplője a Nemzeti Színház hírneves drámai színésznője, P. Márkus Emilia lesz, a többi szerepet pedig a Királyszínház tagjai alakítják. A darab mindenütt legnagyobb szenzációt keltett. A helybeli vezetőség is csak a legnagyobb áldozatok árán szerezte meg a darab előadási jogát, mert a vidéken valóságos tülekedés folyik a híres darab előadásának engedélyezéséért. A szinpatikus író darabja s a hírneves színésznő játéka a csáktornyai közönséget is bizonyára élvezetes estében fogja részesíteni.

— **Adományok.** A Stridóvári Takarékpénztár 100 s V. K. Stridóvárról 5 K-t voltak szivesek beküldeni a Vöröskereszt egy-egy csáktornyai fiókja javára, mely adományokért az elnökség hála köszönetét tölmacsolja.

— **Levél a harctérről.** Hogy mennyire átalakítólag hat a világháború a harctéren küzdő hazafiakra, kitűnik Mikulek Mátyás alábbi verséből is. Mikulek muraközi horvát-ajkú kis zsellér családból való s csak 4 elemi osztályt végzett s így igazán meglepő nemcsak magyar nyelvi készsége s ritmikai érzéke, de az az erős hazafias érzés is, mely sorából kicsendül s melyet a háború benne

mint a 48. gyalogezred egyik harcoló vitézében megerősített. Közöljük a verset, mint muraközi idegenajkú népünk magyar érzésének egyik legékebb bizonyosságát.

A vers következőképpen szól:

Dicsértessék a Jézus Krisztus.

Itt az ó év vége,
Márik jön helyébe.
Sóhaj röppen égbe
Érted óh szent Béke!

Hogy életben érték
Az új év elejét
Hol már száz és ezrek
Hósi halált leltek.

Édes anyák szíve
Reped meg fiáért
Hítves imát regeb
Élete páriáért.

Sok boldog új évet
Kívánunk titektek
Kik győzelmeinkért
Az Istent kériétek.

Ez az új év talán
Meghozza a Békét
S keblére öleli
Kiki a magát!

Amen.

— **Mit kössünk a katonáknak?** A Hadsegélyező Hivatal felkéri a harcléri katonák téli pótruházatának készítésében buzgólkodó nagyközönséget, hogy érmelegítő és térdmelegítő készítését egyelőre mellőzni sziveskedjék, miután ilyen cikkekkal katonáink már bőven el vannak látva; hanem inkább harisnyák és lábikravédók készítésével kegyeskedjék foglalkozni, mert azokra lenne most legnagyobb szükség.

— **Rokkant katonák kiállítás.** Említtük egyik utóbbi számunkban, hogy minő ipari készítményeket készítenek a helybeli tartalék kórházban gyógyítás alatt álló rokkant katonák s hogy készítményeiket árusítani fogják. A katonák most valóra váltják akkori hiraadásunkat. Értesítést kapunk ugyanis, hogy a kórház, betegmühelyének készítményeit, jövő vasárnap, e hó 16-án, a Földes-féle Royal-kávéházban d. e. 10—11-ig, d. u. 4—11-ig közszemlére kiállítja s egyúttal a árusítja is bocsátja. Az árusítást arra felkért hölgyek eszközlik. Miután a befolyt összeg fele a sebesülteké, remélni lehet, hogy a kiállított áruk el is fognak kelni. Csáktornya hazafias közönsége, ugy hisszük, méltányolni fogja a rokkant katonák törekvését s a különben is csinos és olcsó árukat vásárolni fogja a meleg katonák felsegélyezésére.

— **Adomány.** Kolibás Mária Drávacsány 10 K a katonák karácsonyára. Az üditőállomásra Friedrich Emilia 16 K, Gedra Gyuláné 10 K-t adományoztak, melyért az elnökség hálás köszönetét fejezi ki.

— **A petroleum maximálása.** A miniszterelnökségi és kereskedelemügyi min. rendeletek alapján Szalmay József járási főszolgabíró a petroleum árát a csáktornyai járás területére a következőképpen állapította meg: 1 kg. petroleum ára 60 fillér, literre átszámítva 50 fillér. Nagyban való elárusítás legalább egy hordó vételénél 100 kg. ára 55 K. Külközségek 2%-kal drágább árt számíthatnak. A maximált árak január 2-án életbe léptek. A rendelet ellen vétők a főszolgabírói hivatalnál feljelentendők.

— **Magyar fiuk tisztí kikapcsolása.** A katonai kormány 1916. szeptemberében egy éves tisztí tanfolyamot nyit azok részére, akik jelenleg a harcléren küzdenek s a katonai pályán óhajtanak érvényesülni. A Ludovika Akadémián és a cs. és kir. katonai akadémiákon ugyan 1916. szeptember 1-től 1917. április 18-ig tartó olyan tanfolyamot állítanak föl egyévi önkéntesek, továbbá tartalékos tisztjelöltek, zászlósok és tisztek részére, melynek elvégzése lényegesen állomány hadnagyi ranghoz juttatja őket. A Ludovika tanfolyamára a fegyveres erő bármely részéhez tartozók pályázhatnak, ha az alábbi

kéllékekkel rendelkeznek: »Olyan egyévi önkéntesek, akiket 1915. október 1-je előtt soroztak be, akik 1897. vagy 1898. években születtek, gimnáziumi vagy reáliskolai érettségi bizonyítványuk van, testileg alkalmasok, kötelezik magukat öt évi lényegesen szolgálatra s a harcléren is beváltak. Akik 1915. október 1-én bevonultak, azokat 1916. április végéig kiképzik, ezután 12 hétig csapattestüknél szolgálnak. Azokat, akik megfelelnek a testi követeléseknek, mint hallgatókat felveszik a Ludovika Akadémia III-ik évfolyamába.« A fölvetel iránti kérelmeket január 31-ig kell benyújtani. Ugyanezen fölvetélek érvényesek a cs. és kir. akadémiai tanfolyamokra is. Bővebb felvilágosítást az illetékes katonai hatóságok adnak.

— **Maximálják a tűzifa árát.** Budapestről jelentik: A földművelésügyi miniszterium a legközelebbi napokban rendeletet bocsát a tűzifa árának maximálásáról. Értesítésünk szerint a fa árát jóval alacsonyabban állapította meg a kormány a mai árnál. A kormány módot fog nyújtani a helyi hatóságoknak arra is, hogy a nagyobb fakészleteket rekvirálhassák. Továbbá intézkedés történt, hogy a vasut a fa szállítására több vaggont bocsásson rendelkezésre.

— **A háború.** A világháború a múlt hét folyamán minden izgatóbb esemény nélkül a megszokott mederben folyt tovább. Az oroszok ugyan az északkeleti harcléren nagyobb offenzívát kezdtek, de egy pár napig tartó heves támadásaik harcosaink ágyútűzében és állásaik kivédésében összeomlottak. Leghevesebb volt a harc január 3-án, amikor az orosz Toporoutznál, a beszarabiai határon nagy erővel tett áttörési kísérletet. Tíz kilométeres fronton folyt az ádáz küzdelem, mely némely helyen véres kizúszással fejlődött. Az ellenség törekvése azonban megihullt, miközben rettenetes veszteségeket szenvedett. Csak aznap esett el 3000 orosz s 800-at elfogtak vitéz katonáink. Az összes foglyok száma 3000, akiket az utóbbi napokban foglyul ejtettünk. Az oroszok folytatlagos támadásai is hiábavaiók voltak. Harci tevékenységük utóbb már tetemesen alábbhagyott. Ugy hogy Három királyok napján az orosz gyalogság sehol nem lépett akcióbá. — Az olasz harcléren is csak kísérleteznek az olaszok. Ugy az Isonzó mellett, mint a tiroli és krajnai határterületen állandóan történnek támadások az olaszok részéről, melyeket hős harcosaink mindig sikeresen kivédnek. Különösen kiemelendők a Doljenél, Monte San Michelen és az Os-laviánál vívott harcok. — A montenegróiak ellen majdnem egy heti csend után ismét megkezdte a Kövess-hadsereg támadását, Bocche di Cattaro körül is heves tűzéri harcok folynak. — A nyugati harcléren légi harcok folynak, a szárazon a leghevesebb küzdelmeket a Hartmannswellerkopf birtokáért folyó harcok váltották ki. — A Balkán-félszigeten egyelőre szélcsend van, ami azonban egy nagy jelentőségű újabb fázisát nyitja meg a világháborúnak. Szaloniki kikészülnek meglátni a központi hatalmak, kik seregeik csoportosítását a görög-bolgár határon már befejezték. Az antant ezalatt Szalonikit örült módon megerősíti s nagyhangu védelemre készül. Bombasztikus kijelentései szerint Szaloniki alatt török meg majd a központi hatalmak ereje s ezzel véget ér a háború. Pedig alighanem megfordítva történik a dolog: Szaloniki alatt éri

majd a dölyfös angol hatalmat az első törődés, mely egyiptomi hatalmát fogja megrendíteni. A jövő hét alighanem nagy eseményeket hoz felszínre!

— **Fémek rekvirálása.** A vármegye alispánja elrendelte, hogy a 13462 sz. min. rendelet alapján hadi célokra igénybevettnek kijelentett fémtárgyak beszolgáltatása az újabb, 19267 sz. honv. min. rendelet intézkedései szerint a következőkép történik. A tárgyakat előállító iparok és előállításító kereskedők kötelesek a fémtárgyak harmadát, az ételeket és italokat szolgáló vállalatok, kivéven a jótékonycélokot szolgálókat, a tárgyak felét beszolgáltatni, amelyek előírás szerint részint vörösrézből, részint tisztá nikkelsárgarézből, bronz vagy tombakból készültek. A tárgyak harmad-vagy felerészét minden egyes fémre nézve mely szerint kell kiszámítani. A súlyhoz azonban hozzá számítható ama tárgyak súlya is, melyeket valaki hazafias célra ajánlékképp vagy cserelárgy ellenében a gyűjtő fémközpont részére átadott, a beszolgáltatás ezek leszámításával történik a fél vagy harmadrész arányában. A beszolgáltatás körülményei közhírré fognak tételni, de a birtokosok lefoglalt fémtárgyaikat addig is szabad kézből adhatják el a fémközpontnak vagy az általa megbízott kereskedőknek.

— **A tükör minden nőnek könyörtelenül megmondja az igazat, az nem leplezi a börtisztálanságokat, szeplőt, foltokat stb.** — Ezek ellen gyors segítséget hoz azonban a Feller-féle »Elsá-fluid« tisztító hatása, felfrissül a bőr, fehér és bájos lesz tőle. A nők ezrei használják arcápolásra és ajánlják hűlés, zuhat és nedvesség által keletkező fájdalom ellen. — 12 üveget bérmentve 6 koronáért küld Feller V. Jenő gyógyszerész, Stubica Centrale 124 sz. (Zágrábmege), kinél egyúttal az enyhe hashajtó hatású Feller-féle rebarbara »Elsápitulák« is rendelhetjük, 6 doboz bérmentve 4 K 40 f.

— **A kukorica keverés.** Amint értesülünk, januárban jelenik meg a kormánynak az a rendelete, a mely újra életbelépteti a kenyérlisztnek kukoricaliszttel való keverését. A lisztből bőséges készletünk van ugyan még s Romániából is éppen most veszünk át óriási készleteket s csupán az okos előrelátás parancsolta a keverés elrendelését. A buzaliszthe hirszerint 35 százalék kukoricaliszt kerül, tehát jóval kevesebb, mint tavaly. A kormány arról is szigorúan gondoskodott, hogy bobos kukorica ne kerülhessen őrlés alá. Hozzáértők szerint a jó minőségű kukoricalisztnak 35 százalékos használatát alig lehet megérezni a kenyér ízén. Szükségletlen megjegyezni, hogy azokat, akik előre beszerezték lisztüknélüket, — a keverési rendelet semmi tekintetben sem érinti.

— **A Zsebatlasz 1916. évre szóló kötet** már megjelent a Magyar Földrajz Intézet r. t. kiadásában. Tartalma a háborús földrajz köréből vett időszakban egyben ama témák egész sorozatát adja, amelyek nemcsak a tanulófűjság ismeretének gyarapítására, hanem a művelt közönségnek a tájékoztatására is alkalmasak. A szöveg közt kis térképekkel, grafikonokkal tarkított s egyébként is csinosan kiállított 11 iv terjedelmű kis nyolcadretű kötetnek 6 kisebb és 4 nagyobb térképmelléklete (az 1915. évi Zsebatlasz térképeinek folytatása), melyek a háborús országok mindegyikéről pontos és jó térképekkel szolgálnak. Ára 2 kor. 40 fillér és kapható a Magyar Földrajzi Intézet r. t.-nál, V., Rudolf-tér (Ujpesti-rakpart 2) valamint minden könyvkereskedésben.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika u Csáktornya

Izdateljstvo: knjižara Strausz Sandora kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: svaku nedelju.

Preplatna ošna je:

Na celo leto . . . . K 10—
Na pol leta . . . . . 5—
Na četvert leta 2-50
Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i fai računaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Saradniki:
PATAKI VIKTOR i SRÁY FERENCZ.

Izdatelj i vlasnik
STRAUSZ SÁNDOR.

Velike bitke u Galiciji.

Rusi su izgubili do petdesetjezer vojnikov. - Proti Englezu su se u Egiptu pobunili. - U Rusiji se govori o miru. - Taljanski generali neznaju, kaj bi počeli. - Govor grofa Tisza Istvana ministarpredsednika. Spotrta ruska ofenziva. - Peter kralj u Saloniki. - Polovljeni konzuli. Car na bessarabinskim frontu. - Strahoviten ruski zgubiček.

Kak stojimo na bojnopolju?

(M. J.) Rusi su na svetu noć, misliš, da naši vojnici nesu budni, su navalili na njih i to s jako velikom silom. Ruski štuki su počeli bitku i čeli den pucali pri Bessarabiji a za tem sturmali jarke naših vojnikov. Naši kanoneri su odgovorili na njihovo strēlanje i vnoge ruske štuke vuništali. A gda se je ruski sturm počel, naši vojnici su vre pripravnici bili dočekati ruske šerege, koji su pred našimi jarkami smrt našli. Rus je osemput, svigdar s novimi šeregi navalil na dekunge naših vojnikov, ali svakiput bil je skoro do kraja postrelan i niti jednoga našega jarka nije mogel predobiti, tak su se naši vojnici dobro držali.

Pred našimi dekungi je vnoغو mrtvih rusov ležalo. Čeli zgubiček rusa nije moći bilo do vezda prebrojiti, nego da je veliki, to se iz toga vidi, ar je pri Stripa potoku, samo pred našim jednim cugu 161, pred drugim cugu 325 mrtvih rusov ležalo. U tih novih napadajih, koje je rus protiv naših šeregi vu božičnih svētkih vuredil, izgubil je 10 jezer mrtvih, a svegaskup s mrtvimi, oranjenimi i polovljenimi je njegov zgubiček, kak novi glasi veliju, je najmenje petdesetjezer vojnikov. Koliko štukov i drugoga oružja smo odzeli, to se još nezna.

Tak se vidi, da je ov veliki zgubiček odzel kuražu rusom, ar su 30-ga decembra opet navalili pri Bucac i pri Visniovcik zvanom mestu na naše šerege, ali ova navala je vre slaba bila. Iz toga se vidi, da su rusi na božične dneve velike zgubičke imeli.

Pri Salonikiju skup spravljena englezka i francuzka vojska bude baš tak obhodila, kak je pri Dardanellah i pri Gallipoliju, to jest bita bude i iztirana. Naša, nemška i bulgarska vojska vre mašira prek Grčke i bude od njih odzela Salonikija i njihovu vojsku vu morje odtirala.

To se moramo nadjati, ar poznamo hrabrost naših, nemških i bulgarskih vojnikov.

Englezom jako zlo mora iti, ar hoćeju

vu saboru izreći, da tak, kak pri nas, svaki mora vojnici postati. Do vezda, kak nam je znato, su vu Englezkoj samo oni soldati postali, koji su htēli, to jest koji su se prodali. Vezda pak, pokedob jim neide dobro, zakon hoćeju donesti, da bude svaki neoženjeni muž pod štelingu moral stati. Vnogi su vu Englezkoj protiv tomu. Ali kaj budu onda englezi z svojim assentacijom, ako budu se vezda još neoženjeni, za vojničtva sposobni mladi mužkarci se hitro oženili?! To budu i včini!

Vu Rusiji se podjednom povekša broj onih, koji su previdli, da je tabor za njih vre izgubljen, pak da nikakvog cilja nema pogubljenje človečega života. Zbog toga bi radi sami, bez engleza i francuza mir napraviti, čemu je osobito englez protivin.

Oni srbski vojnici, koji su pobeći mogli iz Srbije, su se k onoj pri Salonikiju se skupljajućoj vojski pridružili. Ali ove budu vezda brčas vu Egiptom odpeljali, kajti jih englez hoće tam hasnuvati.

Moramo znati, da su se turčini i araberu vu Egijptumu pobunili protiv englezom koja jih je podjarmila i vu prošlim tjednu bitku dobili protiv englezu. Ako englez neće izgubiti Egijptoma, onda mora povekšati svoju englezku vojsku. Ali mislimo, niti to nebu hasnilo tomu bez srca narodu.

Taljani su tam, gde su bili, to jest vu svojem orsagu, ar jih naši vitezi niti jedan korak nesu naprej pustili. Na novo su pri Torballe zvanom mestu, vu Južnoj-Tirolskoj probali sreću, da prek našu granicu vdereju, ali ne jim je islo po ruki. Taljanski generali vre neznaju, kaj bi počeli. Probali su tak, pak onak, ali sve zabadava, nemeju do nas. Mislimo, da bu drugač islo, ako bumo mi jedenput protiv njim išli, gda budemo vu takvim položaju, da se nebumo morali braniti, nego budemo mogli mi ofenziju, to jest navalu početi protiv njim. Naši vojnici budu zasigurno svoj cilj dostigli i vu Taljanske zemlje maširali, ar naši junaki nesu taljani.

Grof Tisza Istvan miniszterpredsednik je veliki i lēpi govor držal pred onim ablegatom i velikim županom, koji su mu

gratulelali na novo leto vu palači ministarpredzidenta. Tisza grof je izrazil, da smo tabora vre dobili, nego ar naši neprijatelji nećeju to prevideti, moramo se i nadalje vojvovati protiv njim, dok jih tak izbijemo, da se genuti nebudu mogli. Ako budemo to napravili, onda bude dugo trajajući mir. Ako su naši neprijatelji tak bedasti, da nećeju prevideti, da su bili, moramo jih tak dugo biti, dok budu sami došli za mir prositi. Ali onda bude njim mir vnoغو koštal.

Ruska ofenziva.

Zakaj su rusi ofenzivu započeli? Jeden diplomata ovak je to stvar rezolnačil :

Sebeko ruski poslanik vu Romaniju bil je poslani. Sebeko nēje se tomu veselil. Zapovēdano mu je bilo, da opet nekaj naj obeća Romaniji i onda vu ovu ime Romanija naj dopusti rusom prek orsaga iti. Sebeko to nēje mogel sveršiti, jerbo i one je hude vole našel, koji su pravi prijatelji Rusiji. Od ovih je moral to čuti, da de-nešnje vrēme Rusija vu Romaniji nikaj nemore zadobiti. K tomu pak niti po Črnim morju nemoreju rusi vu Bulgariu soldačiju spraviti, jerbo čelo morje kre Bulgarije s oknami je napujeno. Pokedob pak antanta čete vu Grčkim punosu slabeše, kak naše, bulgarske i nemške, zahtēval je antant od rusov, da na svaki način naj dojde na pomoć, drugač Saloniki nemoreju zadržati. Svrho toga su morali rusi probati, da vu Bukovini predereju našega fronta i prek Erdēlja ideju vu Srbiju. Stēm bi našim šeregom za hrbet došli i naši bi mir morali pustiti Saloniki i nazat se obrnuti protiv rusom.

Ovaj plam je dosta lepi bil za antanta, samo to su pozabili, da ruski šereg ravno je nē dosta svezbani bil za to i da vu Bukovini magjarski honvedu paziju na granicu. Prošli čeli tjedeni rusi s celom jakostjom su probali magjarskog fronta predrti. Cilj jim je stēm i to bil, da plašiju Romaniju i da preprečiju Romaniji k nam se pridružiti. Rusi dobro znaju, da zadnje vu-

ru i Romanija se bude vu boj pustila, kad bude vidla, da jedna ili druga stran bude preobladala. Dakle rusi sad su šteli našega fronta predrti i stēm Romaniju presiliti, da k njim prestupi.

Vu Galiciji ravno tak su shodili rusi, kak i vu Bukovini. Strahovitnoga zgubička su imeli i nazadnje nazat su se morali po-teći vu stare i prveše pozicije. Rusi su previdli, da nemoreju naše pozicije predrti i stēm su prestali sturmati, sad je opet na celim frontu mir. Pri Stripa vodi su naj jakše bitke bile, jerbo tam su rusi s celom močjom vdiral, ali nigdi su dalje nē mogli dojt, kak do naših drotov. Kanonēri naši tak su dobro strēlali, da ruska offenziva taki od početka se je spotrla. Rusi višeput su probali fronta predrti, ali niti jedanput su nē mogli dalje dojt, kak do drotov. Pri droti pak naši baki stojiju.

Denes već vidimo, da ruska offenziva nēje mogla nikaj postiči i barem još tiraju ruske regimente vu segurno smrt, znamo da to dugo nemore trajati. Rusi sami moraju prevideti, da vezda su još nē tak močni, da bi našega fronta predrti mogli. Čeli regimenti su se vuništili, koje je Ivanov general s mašin-puskami tiral proti našim šancam. Meter visoki bregi su iz mrtvih nastali pak itak niti jedan koračaj su rusi nē mogli dalje dojt.

Neprijatelj nezmerno velikoga zgubička je imel, proti ovomu zgubičku mi smo skorom nikaj nē imeli. Zabadau su rusi tulikšnoga ljudstva alduvali, nē su mogli nigdi naprē dojt, tak Pflanzler-Baltin, kak Böhm Ermoli generala šeregi svigdi su je kervavo nazat zbili. Takodjer i Bothmer grofa, neniškoga generala šeregi su s takvim vitežtvom svoje pozicije branili i zadržali. Probali su rusi i Jozsef Ferdinand nadhercega šerege nazat stisnuti, ali ovd, su takodjer kervavo biti bili.

Zanemito je to, da rusi svigdi su samo na magjarske pozicije sturmali, jerbo su tak mislili, da mi smo od ruskoga fronta vnožina soldačije vu Srbiju spravili. Jako su se stēm vkanili i stopram vezda su previdli, da naše pozicije ravno su tak jake, kak su i predi bile. Zabadau su strēlali iz naj vekših stukov dan i noć, nikaj su nē mogli postiči.

Rusi vu ovi offenzivi tak velikoga zgubička su imeli, da iz Bessarabije poleg toga sve blagu i vekšo vrēdnost vu odsnut-rašnji orsag su morali spravili.

K tomu pak tak velika zima je nastala vu Ruskim, da samo vu Moskvi na dan prek sto ljudih se zmrzne. Poleg svega toga ruski narod počel je na glas zahtēvati od kormana, da jedanput već naj mir bude i ako se druge države nečeju pomiriti, barem ruski korman naj s nami i s nemci mir napravi.

Jedna ruska nadhercegovica od varaša, do varaša je hodila i svigdi je lépo prodestvo držala od toga, kak bi mogel mir nastati po svētu, ako bi ruski korman to štēl. Nazadnje su sbog toga nadhercegovicu prijeli i vu tamnicu zaprli.

Takov svēt je vu Ruskim, da niti od carskoga dvora član se nesme na glas oglasiti, ako nekaj spametnoga hoće povedati.

Stekloča.

Pokehdob od više občinah je glas došel, da ovd, ili tam stekli pes se je dotepel i zgrizel decu, negdi pak i stareše. Spisali budemo, kaj nam je prva dužnost, ako stekli pes nekoga vgrizne.

Grozno je to čuti, da još i denes se pripeti, da takov človek ili dēte, koga je stekli pes vgrizel, vu stekloči mora poginuti. Ako se je to negda vremena zgodilo, to nēje bilo za veliko čudu, jerbo za onu vrēme doktorska znanost nēje mogla stekloču zvraciti, tojest proti tomu nē su znali nikakvo vračtvu, ali denes tak su zvučeni doktori i takvo vračtvu su znašli, da moreju stekloču vraciti, tojest takvoga človeka, koga je stekli pes vgrizel obraniti od strahovitne smrti, dakle izbilja strogo kaštigu je vrēden takov človek, koga stekli pes vgrizne i stēm se nikaj ne stara, nikaj ne brini.

Vu ovim bojnom vremenu vno steklih psuv se potēple po orsagu i vnože su već zgrizli tak, da svaki bogi dan po dvajsti zgrizjenik dojde vu Budapešt vu tak zvani Paszteur špital, gde čepiju proti stekloči i svakoga zvraciju, ako za vremena dojde vu špital, ako za vremena se tam javi. Pak itak zato kuliko je takvih, koji špekulēraju, ali bi išli na vračtvu, ali pak nē? Puno je takvih, koji više danov špekulēraju, kaj bi napravili i samo onda drčeju sim-tam za navuk pitat, kad je pes već čisto ostekel. Vezda se je pripetilo, da je jedna iz sedem članov stojēća familija došla vu Budimpešt na vračtvu, koju je domači hižni pes već zdavnja zgrizel i poleg toga već su troje dece nē mogli zvraciti od strahovitnoga betega i morala su vu ovim groznim betegu poginuti. Kak more duša boleti takve rodi-tele, koji su sami krivi svojega deteta smrti, koji poleg svoje nemarščine su deteta kvarni.

Naj bude to pēlda pred svakim i ako ga pes, mačka, svinja i t. d. vgrizne, naj nebude lēni k doktoru iti, koj ga previzitēra i ako je potrebno, odmah ga pošle vu Budimpešt na vračtvu, gde ga proti stekloči včepiju. Koj je siromak niti on naj to nezamari, jerbo poleg jedne ministarske odredbe, koju su 1890 ga leta pod 32047 brojom vun dali, dobi od doktora jedno svedočanstvu, od občinskoga poglavarstva opet svedočanstva, da je siromak, stēm onda po orsackih željeznica zabadau, po privatnih željeznica pak za pol cēne se more vu Budapešt odpelati i odonud nazat dimo. Još i ovu polovicu povrne orsag.

Cēpljenje i košta je čisto zabadau. Deca takodjer za badau se voziju s onim, koj je sprevadja, ako imaju od občinskoga poglavarstva svedočanstvo, da su siromaki, i svedočanstvo od doktora, da jih je stekli pes vgrizel.

Ako se orsag za svakoga tak brini, zakaj onda nebi človek sam zasebe se. Još jedanput opominamo svakoga, ako ga marše vgrizne, naj se odmah potrudi k doktoru, stēm se velike nevolje more rēšiti.

Još jedno takvo nesrečno priliko spišemo ovd, koja se je takodjer nē sdavnja dogodila.

Na božić večer se je pripetilo, da vu Nēmetbolju Schneider Armina jedno doječu kravu je stekli pes vgrizel. Psa su zatukli bez toga, dabi dogodjaja pri občinskom poglavarstvu prijavi bili. Nekoji dan je

krava čisto ostekla. Stopram vezda se je pozvedilo, kaj je kravu stekli pes zgrizel i drožina je čeli dogodjaj zatajila. Med tem toga pak su vu okolici mirnu tržili od ove krave mlēko. Sad su sudbeno odredili, da svaki koj misli, da je od ove krave mlēko jel, naj se odmah prejavi i odmah naj ide vu Budimpešt v špital na vračtvu. Vu Nēmetbolju i Mohácsu do vezda već prek dvēsto osobah se je prejavilo, da su jeli od ovoga mlēka i sveksinomom već su skorom svi odišli vu Budapešt.

Kakva nesreča bi se mogla bila iz toga pripetiti, opet poleg velike nemarščine. Barem su psa zatukli i zakopali, itak nē su prejavili, da ga poglavarstvu previzitērati da, ali je stekli bil, ali nē.

Od jedne krave čela okolica se je stēm zagiftala i ako krava nebi bila tak na fletnoma osteklila, niti jednomu človeku, koj je od ove krave mlēko jel, nebi bili mogli potlam, rečemo za par lijednov, pomočti.

Negda se pripeti, da domači hižni pes zgrize decu ili marhu. Ništi se stēm nikaj ne stara, jerbo tak misliju, da se je samo igral. Potlam je stopram videti, kakvo nesreću je zrokuval. Nēje smeti nikaj zatajiti, prēm ovu taborsku vrēme, kad se tulikšnih psuv potēple.

Najbolje pak bi bilo, ako bi sad svaki gospodar zaprtoga psa imel ili pak barem košaricu psu na lampu del, da nebi mogel grizti. Kak čujemo, to je sad i službeno odredjeno i koj nebude to posluhnuo, oštro kaštigani bude.

Zanemite novosti.

— Peter kralj vu Saloniki. Peter kralj kad je vu Saloniki došel, ovak je govoril pred jednim francuzkim novinarom, kak bude dođuca Srbija stala i kakov cilj ima njegvo putovanje :

— Betežen sem i truden — rekel je srbski kralj — put me je spotral, boj me je jako rezalostil. Svrho toga sem sim došel, da se zidem Bojovics svojim soldackim ministrom. Ovd, sem se po dugim vremenu spominal s njim, dobro znate, da ja ne vodim soldačke posle, nego kraljič. Više vur je bil primeni minister i sve mi je povedal i sve mi je rezolnačil. S veseljom sem poslušal, kad mi je povēdal, da vu Saloniki i vu Grēki-Macedoniji još vnože srbskoga soldata stoji, koji koma čekaju, da s antant šeregom skup vudriju na neprijatelja. Vu Albaniji zišel sem se i Štepanovics vojvodam, srbskoga šerega zapovednikom, koj još šestdeset jezer soldata ima.

Nadalje pak je kraljski begunec ovak govoril :

— Nečem tak dugo vumrēti, doklam nazat nedam orsaga mojemo narodu. Za ufam se vu Russiju i vu antanta, takodjer i vu grčkoga kralja, koj nebude dokraja Srbiju ostavil. Sad idem vu Athēn Konstantin kralju, onda pak na jedno kratko vrēme ostavim Balkana. Dobro razmite, samo na kratko vrēme odidem.

Povēdal je nadalje, da srbski šereg zgubil je sve zmeške štuke i trēna cēloga, samo mašinpuške i menjše brēžne štuke je sobom spravil. Talijani budo oružje i stroška dali srbskomu šeregu.

— Na Malta otkok su odpelali konzule. Svaka država vu vekših varašov konzule ima, koji tam braniju svoju državu.

Tak su i u Saloniki bili konzuli. Antant od špota i od srama neje već znal kaj drugo, dal je našega, turskoga, nemškoga i bulgarskoga konzula vloviti s celom familijom. Najpredi su je na ladje spravili i potlam pak su je širom rezvozili. Takvi glasi su došli, da na Malta otok su je spravili i tam budo vu sužanstvi, doklam konec bude boju. Konzulatuška sva pisma su zarešterali i širom rezhitali. Vun skonzulov još blizu dvé jezero naših, bulgarskih, nemških i turskih zlezenikov su takodjer vu tamnici hitili vu to ime, da su špionerali. Grčki korman odmah je ostro zahteval od Sarrail generala francuzkoga, kakti od antanta sergov zapovednika, da polovlene konzule odmah naj pusti, jerbo to Grčka nemore dopustiti, da bi vun s nje i druge države mogle tam pravice delati. Grčki narod poleg ovoga izvanredno grdoga posla se takodjer buni. Čeli svet se tomu čudi, kak se je antant podufal to napraviti. Naši korman takodjer ostro protestiraju proti tomu i na glas su dali antantu, da prinas stanujuće engleze, francuze, ruse i talijane takodjer sve vu rešt zapreju, ako naše nebudo vun pustili.

Kad su Sarrail generala popitali, zakaj je to napravil, tak je odgovoril :

— S celom močjom se nato trsim, da Grčku vu boj natiram i onda, ako proti nam bude vojuvala.

— **Konstantin kralj nebude se zišel s Peter kraljom.** Iz Saloniki pišeju, da Karagjorgjevič Peter srbski kralj na srbskim konzulatušu se je nastanil i prvi dan domaj je ostal i nikam je ne išel. Tak je zmučeni od putovanja, da se skorom niti genuti nemore. Kad je vu Saloniki došel i onda je onu staru opravu imel nasebi, koju je pod celim bojom nosil. Doktori tak veliju, da je dosta pri dobrim zdravju. Peter kralj za nekoi dan pohodil nude englezki-francuzki front, zatek pak srbske begunce, koji su se k antant šeregom prekopili. Konstantin grčki kralj i Peter srbski kralj nebudo se zišli. Athenski srbski poslanik takodjer je vu Saloniki došel, da se predstavi pred Peter kraljom. Čuje se, da Peter duže vremena bude ostal vu antantaboru, kam još vekše srbske čete čekaju iz Albanije, takodjer vu Saloniki bude došlo srbsku soldacku zapovedništvo i srbski korman još je vu Skutari, gde begunci vno go zla preterpiju, jerbo nêmajú stroška.

Iz Rusije vno go grčkih zlezenikov je došlo vu Saloniki jerbo tam su nê vu se guršćini. Begunci iz Saloniki odmah ideju vu Athên.

— **Car na bessarabinskim frontu.**

Rusi još podjednoma vdiraju na bessarabinskim frontu, najmre pak na Toporouc okolic. strahovitno se mućiju, da nam fronta predereju ili pak barem nas tuliko nazat stisneju, da vu bolše pozicije dojdeju. Ali to jim je sve zabadao, jerbo naši vitežki seregi svako vdiranje i napredovanje tak zbijeju nazat, da čeli bregi mrtvih leži pred našemi pozicijami, k tomu pak vno go rusov zarobiju. Dalje na frontu su mirni rusi i samo negda probaju napredovati, ali niti jeden koračaj nemoreju naprê dojt. Negdi su samo ruski kanoni delali i po ovim ognju nêga bilo pešičke šturme, kak to naravno zna biti. Brščas rusko vdiranje i dalje bude trajalo, kaj i stoga si misliti moremo, jerbo glasi su došli, da sam ruski car bude

na bessarabinski front došel. Kaj hoće tam car, mi to neznamo, samo to znamo, makar tri cari dojdeju još jih bude premalo, da nam fronta predereju, jerbo kak to dovezda smo vidli, jeden car itak tuliko vu boju nemore napraviti, kak naprimer jeden čeli vojni zbor. Rusi još nećeju prevideti da Srbiji je konec-kraj i više nikakov ruski šereg ji nebude mogel pomoći, najmre pak car nê, makar je i na frontu.

Strahovitno ruski zgubiček.

Bez orsaga ostajući Peter kralj vu Saloniki tuguje, njegov gospodar ruski car pak na bessarabinskim frontu, pred Pflanzler-Baltin šeregom stoji i derhtuč čeka, ali bi barem na ruski božič vu Černovic ulaziti mogel. Obecal je, da obranil bude Srbiju, med tem toga pak je čela Srbija propala. Černovic i Saloniki : bormeš veliko moć ima car, misli vusebi Peter kralj, samo to je bês, da malo je predalko od njega. Lani vu ovim vremenu tak je mislil car, da vu Budimpeštu bude ponudil ruku Peter kralju, da mu ju kušne, kak dobra deca su navadna. Peter kralj je takodjer već sedlati dal konja, da skim predi pohodi cara vu našim lepim glavnim varašu. Sad jeđen vu Bessarabiji, drugi pak vu Saloniki stoji, Peter sam bez šerega, car pak na stoline hiljada vojniki, koje slehkim srdcom bez pomilovanja tira na mesaro, kak marhu na šloprek, sve to pak samo za Černovic.

Na deset kilometrov dugim frontu samo jeden jedini dan naši 2300 ruskih mrtvih su na brojili. Bataljoni, koji su s jezero vojniki išli vu ogenj, samo 130 živoga vojnika su nazat dopeljali, tak govori i ruska prijava.

»Plaho gledim odsnutrašnji položaj, veli ruski minister, Moskva tak zgledi, kak jeden spuškinih prahom nabit lagev, kojega najmenjša skrinja vu zrak more sprožiti.« Mencsikov pak vu Novoje Vremja zvani novinah piše : »Vu boju smo već vtrudili, najmre pak puk, koj nam je zadnji festung bil.«

Rusija kre Narev, Visztula Nyemen i Bug vode zgubila je sve moćne festunge. Sad je zgubila i naj jakšega, to pak je sam ruski narod, koj sam sebe hoće sprožiti. Svrho toga su počeli na cukavati cara, naj ide ua front i sam naj vidi, da bez njega samo s mašinpuskami je moći naroda vu ogenj tirati. Čete na carovu zapoved još ideju jeden čas. S med nekoih bataljonov, koji su jezero vojnika brojili, osemsto sedemdeset nê su došli nazat.

Rusi proti trêm pozicijam su vdirali : proti toporouckim tvrdovinam, uscieskomu mostu i od Bučacta na sever naprê poriječne pozicije. Naši su lahko previdli, kakov plam i cilj imaju rusi. Pri Toporoucu zato su steli prêk našega fronta vdrti, da stêm onoga šerega od trgneju od glavnoga i da tam odprti put jim nastane proti Černovicu i stêm vu zločesti položaj nam spravi celoga ruskoga fronta. Razmi-se, da naši nê su to premirnoma čekali, neg su se tak k tomu pripravili, da su lahko ruse nazat zbili. Ivanov general s vekšim ciljom je došel i na jedenput v tretju mesti je štel fronta predrti. Stêm, to hoće, da bessarabinskoga fronta do Pruth, galicinskoga fronta od Strype do Dojester vode nazat pretisane. To je samo cilj ruski, ali da bi ga i poštići

mogli, to je drugo pitanje i vidimo, da dvanaest danov su nê mogli nikam dojt, to jest tam stojiju dvanajesti dan, gde su i predi.

Nikaj važnešega su nê mogli poštići. Osem danov su strahovitno šturmal i nezmerno krvi preljali, doklam su do naših prvih jarkov došli, osem danov su naši odzaja za droti ležali i mirno su strêlali iz mašinpuskih i štukov, doklam su svako šturmu nazat zbili. Osem danov su nê mogli ruski šteki naše jarke i sance poruštiti, iz toga se najbolje vidi, kak moćne pozicije imamo tam. Ivanov general četerdesetpet jezer vojnika je zgubil, doklam je do prvih jarkov došel i tak zvano offenzivu započeti mogel. Defenziva pak nestoji samo iz toga, da droti i mašinpuske zbijeju nazat neprijatelja, neg stopram onda se za istinu počne, kad neprijatelj tak blizu dojde, da s bajonettami se započne bitka, kak smo to na talijanskim frontu vidli.

Ako su rusi nê mogli do vezda nikaj važnešega napraviti, segurni smo, da niti od vezda nebudo nam fronta zmêšali, jerbo ako neprijatelj prve dane nemore fronta predrti ili nazat stisnuti, potlam kad slabêsi ostane svaki dan, još menje more. Ako bude Ivanov generala offenziva još duže trajala, to samo tuliko zlamenuje, da još se najdeju vu ruskim šeregu takve čete, koje zmerêč ideju vu ogenj, po segurno smrt i to, da Ivanov samo svojom trdom glavum neće prevideti, da cilja nebude poštigel. Sad se već nemoramo nikaj plašiti. Naši viteži koji vu Bessarabiji vojujeju, nebudo se dali preobladati od takvih ruskih regrutov, koje je sam ruski soldacki minister još nê štel na bojno polje pustiti, jerbo još su nê bili za to zvezbani.

Pri gornji Ikva vodi Böhm Ermolli šerega jedna četa minuću srêdu doli je sterlila jednoga ruskoga zrakoplova. Dva oficire, koji su vu zrakoplovo bili, vlovili su je. Kad je car na front došel, prvo delo mu je to bilo, da vu čeli Bessarabiji je jedno proklamaciju dal rezglasiti, vu koji opomina rusko soldackiju na vitežtvo i opominaju naj nazat zavzeme Černovica.

Mihalovic nadhercega pak je vu Japan poslal, naj još jedenput prosi japanskoga vladara zapomoć. Sad je već caru sve jedno, ali bi mo japani vekši šereg poslali, koj bi na suhom vojuval, ili pak flottu, koja bi pak englezi okolo Egjiptoma jako nucali.

Pred nekoiom letom ravno ruski car je štel japana poždrti, ali japanci su se mo ravno nê tak dali, kak se mo mi vezda nedamo. Kak se to sve preobrne na svêto. Sad ruski car ravno od onih prosi pomoć, koje je štel poždrti i koji su ga tak slavno napokali, da još i denes tomu čeli svet čudi. Japan pak se je ravno k svojim neprijateljnom sklopil i pozabil je, da vu rusko-japanskim boju samo veliki Nemški mogel je zahvaliti, da je severnoga medveda tak napokal, da se još i denes od toga čoše.

Za taborsku poštu gotovi kuvertisanapisom, takodjer i TABORSKE KARTE se dobiju kod Fischel Fülöp (Strausz Sándor) knjižaricel. Clena: kuvert—2 III. — taborska karta — 1 III.

KAJ JE NOVOGA ?

Pësma ranjenoga vojnika.

Premialite dragi moji
Koji tabor poznate,
Kaj mi jeden vojnik piše
Iz te tužne Rusije.

Gde ste dragi mi pajdaši?
Najte me ostavljati,
Pak mi najte pozabiti
Mojoj ženi pisati.

Velika je prošja moja,
Kaj me vi poslušnete,
Da mi ove moje reči
V malu pësnu složite.

Ve zarobljen i ves ranjen
Vu špitalu v Rusiji,
Pak se spricam svojoj ženi
I tak mamici moji.

Čelo vrême je sprevodil
Vu velkoj pogibelji,
Ve na zadje vu špitalu
Moz bit v smrtnoj posteli.

S Bogom stante svi poznanci
I tak majka rodjena,
Ti draga tovarošica
I dečica ljubljena.

Prvi cilj me je odpelal
Vu nesrečnu Srbiju,
Navëk vani na vedrini
I vu svojim dekungu.

Či sem se vam kajzameril,
Za d prošenje prosim vas,
Gda pak bude mi vumrëti,
Dobite vre tužen glas.

Nastala je velka sila,
Da na šturmu idemo,
Ufajmo se svi vu Boga,
Kaj nje preobladamo.

Več sem sve na svëtu probal
Samo još ne vmirati,
Naj bude na božju volju,
Tak Bog hoče imeti.

Tam sem dobil ja pležëru
Dësnu nogu ranjenu,
Bežim nazaj s jednom nogom
Ja k špitalu svojemu.

S Bogom stante svi poznanci,
Najte se spozabiti
I domaj pri svëti meši
Za me Boga moliti.

Jeden mesec su v špitalu
Nogu mi izvrãili,
Več dobimo telegramma,
Da idemo v Rusiju.

Ako se več nemo vidli
Toga svëta žalosti,
Bude nam na drugom svëtu
Veseljje i radosti.

I tam nam je bila sreća,
Devetput sem v šturmi bil,
Banganët mi doli padne,
Onda sem je s tušom bil.

Ja pak vam od srca želim
Svim vojakom v taboru,
Daj nam Bog i svëti Štefan,
Da smo srećni vu boju.

Ve pak dobim ovdi ranu
Ja na svoju glavicu,
Pajdaši mi odbežuju,
Ja padnem na zemljicu.

Samo složno i veselo
Hrabra deca magjarska,
Da zvisimo našeg kralja
Franc Jožefa prvoga!

Drávaóhid.

Prelozsnýák Mihály.
kisbíró.

— *Prosimo predplate za novo ljeto ponoviti a stare duge nam s čim predi poslati.*

Predplatna cëna je od 1916. januar 1-ga :

Na čelo leto . . . . . K 10.—
Na pol leto . . . . . > 5.—
Na četvrt leto . . . . . > 250

Pojedini broji koštaju 20 fillëra.

— **Kak su srbi ostavili domovinu.** Jeden bulgarec piše: Vu Nis dan, na dan seliju se nazat stanovnici, koji su vno go preterpeli, jerbo su je vkanili. Stëm su je strašili, da bulgarci svakoga živoga srba na falacke rezčëhaju i stopram vezda vidiju, kak su je vkanili. Druge pak su stëm brstili, da za kratko vrême nazat budu zadobili Srbiju. Ali stoga je takodjer nikaj në.

Jeden niski trgovec je povëdal: Nëga vekše nesreće, kak videli, kak se vuništi jeden orsag. Srbi su mi sve zeli, pak i mene su sobom odvlekli. Vu Prizrenu sem videl, kak soldati vuništiju orsačka pisma, automobile i municiju. Sad smo vidli svi, da srbi več nemoreju nazat zadobiti zgubljeni orseg.

Kak je prizrendska bitka se započela, Peter kralj poklekël se je pred respelo, dugo je boga molil i žubko se je plakal, kak malo dëte. Koji su vuni pred cirkvum stali, takodjer svi su se plakali, zatem pak su počeli preklinjati Peter kralja i Passië ministra. Kad je kralj iz cirkve vun došel, takvi su se našli, koji su pljuvati počeli pred kralja. Peter je to sve bez reči trpel.

— **Boj na ruskim frontu se prehitil.** Ruskij invalid zvane soldacke novine pišëju, kaj gud se bude pripelito na sterim gud frontu, boj na ruskim i francuzkim frontu se bude prehitil. Najvažneši je ruski front i svrho toga rusi se tak pripravljaju, da na protuletje puno više soldackije budu imeli, kak su letošnje protuletje.

Budemo več vidli, kak nas budeju splašili.

— **Presne boli** nisu samo neugodne, več imadu i kojekakve druge zle posljedice, jer bolesna prsa protive slobodnom micanju dišućih pluća, te s toga prijëti slobodno disanje. Mi moramo s toga brzo odstraniti presne boli što je lakno moguće dostiçi masažom sa Fellerovim boli ublažujućim. »Elza fluidom« koje je u daleko više od 100.000 zahvalnica preporučeno. 12 boca šalje franko za 6 kruna svuda E. V. Feller, tjekarnik, Stubica, centrala, br. 124 (Hrvatska) Takodjer su dobre Fellerove blage ljerajuće rabarber »Elza pilule« 6 kutija 4 K 40 f. (i)

— **Rukovanje januara 17-ga.** Koji su se 1873, 1874, 1875, 1876, 1877 leta, nadalje pak koji su se 1891, 1895 i 1896 leta rodili i nazadnji štelingi sposobni ostali za soldata, tojest da pod oružjem služuju, moraju 1916-ga leta januara 17-ga nuter rukovati i tam se javiti, kam jim čerlena cedula kaže. Mašonisti koji paro pljuge ili motor mašine imaju, takodjer od ovih mašin hacari i na duže doma ostaneju. Svaki vu redo se mora javiti, jerbo koj za kesni, njega strogo kaštigali budu. Kaj mora svaki sobom nesti, to smo več višeput spisali.

— **Nova štelinga za 43—50 lëtne.** Honvëdski minister odredil je, da opet previzitëraju 43—50 lëtne, koji su za onu vrême sposobni ostali. Previzitërali pak je svrho toga budu, jerbo doktori në su mogli svako falingu videti, nekoi pak su morebiti svoju falingu zatajili skojom denešnje vrême nemoreju sve onu preterpeti i prenesti, kaj denes soldackija od svakoga zah-tëva. Štelinga januar meseca bude. Ova odredba nam samo to kaže, da korman prama svakomu pravičen hoče biti.

Na glas su nam dali, da vno go takvih tuzbih dojde k ministeriumo, koje ništi nepodpiše. Takve tužbe več neprimeju gori i nikakvo poglavarstvo, bilo to soldacko ili civilsko, nesme k ministeriumo poslati.

— **Taborska pošta.** '916-ga leta januara 3-ga počemsi opet svaka taborska pošta vozi pet kilogramm zmeške pakete. 11, 39, 51, 125, 149, 169 i 186 brojate takorska pošta svaki dan vozi i zeme gori takve pakete, druge pak samo v pondeljek, tork i četrtæk primeju gori pet kilogrammnate pakete. Vu paketu nesme drugo biti, kak oprava, cigarije, cigarelini, duhan, pipa i takva sloga za vužigati, koja nema benzina. Ako je vu paketu s vun toga još nekaj drugo, na onoga stroške, koj je poslal, nazat pošleju ili pak celi paket vu ništiju.

— **Pol milljun engleza i francuza je oko Saloniki.** Embros novine tak računaju, da francuzi i englezi vu Saloniki denes več 1300—1400 štukov imaju. Poieg drugih prijajah pak samo 1200 štukov imaju, ako k tomu i srbom ostajuće štuke i talijanske štuke računaju. Ravno tak računaju, da antant pol milljun soldackije ima na Balkanu.

Tuliko samo naši neprijatelji vidiju, mi pak tak znamo, da niti na pol tuliko nemaju.

Mala pëssem.

*Godina se piše devetstotilnaja,
Meseca juljuša dvadesetomoga.
Onda sam odišel vu tu tužnu Bosnu,
Domaj sam ostavil ženu si žalostnu.*

*Julija meseca z doma mi je dišel,
I z Kaniža grada lista mi je pisal.
On je meni pisal, da z Kaniže ide,
Da se bu odpeljal na to bojno polje.*

*On se je odpeljal na to bojno polje,
I dočekal se je velike nevolje,
Medjimurje naše, v lëpi si ravnici,
Gde sam te ostavil mojimi poznanci?!*

*Žena moja draga i ti dëte malo,
Nigdar otca svoga nebuš poznalo.
Nigdar nebuš poznal ti otca svojega,
Samo buš to čul, da je preminul z svëta.*

*Vnoga draga žena za goluba plače,
Ka bi rada znala, gde pokopan bude?
Gospodine Bože i Majka Marija,
Daj mu pokoj večni, tam, gde on počiva!*

*Prvi Ferencz Joška vu Magjarskoj zemlji,
Božek ga poživi, kaj se on namiri.
Ve nam Bog pomori i turskomu caru.
Tulikajše tomu nemškumu cesaru.*

V Pilsenu.

Hajdarovics János
cugsführer iz Bottornya.

Urednikova pošta.

Sledeće popërke i članake smo dobili od naših čitateljah :

1.) V boju. (K. V. Muraszentmária.) Izlazila bude.
2.) Pëssem od starih regrutov. (K. B.) S popravkami bude dobra.

3.) Spričavanje starih i mladih regrutov. (V. A. F. Vidafalva.) S popravkami bude izlazila.

4.) Pësma 1915. leta. (Z. A.) Nije moči popraviti. Nemoremo ju vu novine staviti.

5.) Taborska pësma. - Pësma druga od tabora. (M. F. Zalaújvár.) Prvu nije moči popraviti, druga bude izlazila.

6.) Medjimurski momci vu Srbiji. (F. A.) Na nikakvu vizu ne paše. Vnogi put smo vre pisali, da takve popërke, vu kojim se neslažeju redi, nemrejo popraviti. Zbog toga je najbolje, da se pësma predi na kakvu vizu popëva, ar budu onda redi jednaki. Takve pësme, koje šepljaju, tojest kojim je jeden red dugši, kak drugi, nemrejo hasnuvati.

7.) Pësma vojnička. (T. C. Damása.) S popravkami budemo štamptati dali.

8.) Pësma tugujućeg junaka. P. J. Alsópálta.) S popravkami bude dobra.

9.) Dvë popërke. (Bez imena.) Izlazile budu. Prosimo svakoga, koj nam popërke pošle, naj si ime podpiše, da bumo znali, gdo jih je složil. Ako neče, da bi mu ime vu novine deli, naj to posebno prosi vu svojem listu.

10.) Pozdrav iz bojnog polja. (Z. B. v taboru.) Dobra je. Bude izlazila.

11.) Ponizna i najboljša zahvala. (Stridóvárska fara.) Iz drage volje denemo vu novine, da vi vašemu gospodinu kapelanu, častnomu g. L. P. -ru, koj je svoje svëte dušnosti na božic tak lëpo izvršil, na novo ljeto sva dobra želite. Radujemo se svigdar, ako su farniki sa svojimi duhovnim pastiri zadovoljni, njih hvaliju i njih dičiju. Ali ono drugo, od česa vi pišete, kaj se je pripelito drugo vu Stridóváru na božične svetke i na veliki četertek i petek, nečemo vu novine postaviti, ar nečemo nikakve svadje med medjimurcom, osobito vu vezdašnjem vremenu, gda moramo svi jednako složni biti med sobum. To hasen i buduća jakost naše domovine potrebuje od svih naš! Koj je fall, on bude vre svoje dobil prvič od onih, s kojimi posla ima, a drugo od gospodina Boga. Zbog toga pustimo mir onomu, od čega ste vi pisali.

12.) Senja kralja Nikole. (Sz. B. na bojnom polju.) Jako je duga pësma, zbog toga ju nesmo mogli prečitati. Za mlo petrljenje prosimo! Ako budemo vašu popërku prečitati i malo ju študirati, onda budemo znali, je li je za naše novine dobra. A k tomu više vremena trebamo.

Svim skup s pozdravom! (M. J.)

GABONA ÁRAK/CIENA ŽITKA

MÉTERMÁZSA	1 METERCENT	K
Buza	Pšenica	36.—
Rozs	Hzr	28.—
Arpa	Herz	28.—
Zab	Zob	28.—
Kukorica uj	Kuruza suha	26.—
Fehér bab uj	Grah beli	40.—
Sárga bab	Grah žuti	40.—
Vegyés bab	Grah zmešen	40.—
Kendermag	Konopljeno seme	50.—
Lenmag	Len	50.—
Tökmag	Koščice	80.—
Bükköny	Grahorka	30.—

A Feller-féle jóillatu, frissítő, fájdalomcsillapító

„ELSA-FLUID”
megszünteti a
fejfájást.

12 üveg bérmentve 6 korona
Feller V. Jenő gyógyszerész-
nél, Stubica, Centrale 124. sz.
(Zágrábmegye). — Több mint
100.000 köszönőlevél és orvosi
ajánlás.

Ki akar

németül tanulni?

Irni, olvasni, tollbamondás,
nyelvtan, stilisztika, beszél-
getés.

Cím a kiadóban.

100 liter házi ital

frissítő, jóízű és szomjat oltó,
csekély költséggel bárki által
készíthető. Kaphatók: ananas, alma, gren-
adine, málna, muskotálykörte, borsosmenta, na-
rancs, waldmeister, meggy. Sikertelenség ki-
zárva. Ezek a házi italok nyáron behűtve és
télen forralva, rum és pálinka helyett élvez-
hetők. Az alkatrészek ára pontos előírással
együtt utánvétellel bérmentve K 4.50. Őt ilyen
adaghoz 1 adagot ingyen adok. Gazdaságok,
gyárak, nagyobb háztartások, műhelyek stb.
számára megbecsülhetetlen, mert a munkás
felfrissül, nem részegedik meg tőle és munka-
képessége nem csökkenik. **GRÖLICH JÁNOS**, Angyal-
drogéria Brünn 618 szám (Morvaország).

Nagyszerűen bevált a hársóderem küzdőknél és
Általában mindenkinél mint legjobb
fájdalomcsillapító bedörzsölés
meghűlés, rheuma, kövérny, influenza, serok-,
mell- és hátfájás stb. esetekben

Dr. Richter-féle
Horgony-Liniment. sapsici compos.
Horgony-Pain-Expeller pótléka.
Üvege K — 30, 1 40, 5.—

Kapható gyógyszerárakban vagy közvet-
lenül az „Arany oroszlanhoz” címzett
Dr. Richter-féle gyógyszerárakban,
Prága 1, Elisabethstr. 8.
Hapontkénti szétküldés.

Most jelent meg:

- Molnár Ferenc:
Egy haditudósító emlékei. 5 K 80 f.
- Kiss József:
Háborus versei. 3 K — f.
- Mikszáth-Almanach 1916.
1 K 20 f.
- Nádor-féle
Dalos karácsonyi album. 4 K — f.
- Rózsavölgyi-féle
Karácsonyi album. 5 K — f.
- Kapható:

Fischel Fülöp (Strausz Sándor)
könyv- és papirkereskedésében Csáktornyan.

Házfeladás!

Csáktornyan, a Wlassics Gyula-
utca 1. sz. alatt levő ház, mely a
m. kir. all. el. iskola mellett van,
szabad kézből eladó.

Bővebbet özv. **Hampamer**
Antalnénál ugyanott.

STOCK-COGNAC MEDICINAL

SZAVATOLT
:: VALÓDI ::
BORPÁRLAT

CAMIS ÉS STOCK GÖZ-
pároló telepéből Barcola

COGNAC-GÖZFÖZ-
DE, ÁLLANDÓ HI-
VATAL. VEGYI EL-
LENÖRZÉS ALATT

619 28-65

KAPHATÓ MINDEN JOBB ÜZLETBEN!

A

VILÁGHÁBORU

legújabb

TÉRKÉPEI

(Európa, Szerbia, Orosz-
ország, Franciaország, Tö-
rökország és Olaszország)

különte kiadás-
ban és nagyság-
ban kaphatók

Fischel F. (Strausz Sándor)
könyv- és papirkeres-
kedése Csáktornya.